

Årsrapport

Lovisenberg Lindring og Livshjelp

2022

Lovisenberg Diakonale Sykehus

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Lovisenberg Lindring og Livshjelp.....	3
Strategi 2020-2025.....	4
Satsningsområder.....	4
Organisering og personal	6
Organisering	6
Personal.....	6
Livshjelpsentret	8
Pasientbehandling.....	8
Kompetanseformidling.....	9
Lindrende døgnenhet.....	11
Behandlingsforløp	11
Tilbud.....	12
Arbeid med «Barn og søsken som pårørende» og etterlatte i Medisinsk klinikk	13
Arbeid med «Barn/søsken som pårørende» og etterlatte ved LLL.....	13
Arbeidsgruppe for familiearbeid på LLL	14
Kompetanseenheten	15
Fagarbeid	15
Fag- og forskningsprosjekter	15
Presentasjoner fra LLL.....	16
Hospitanter og studenter.....	17
Videre- og etterutdanning	17
Frivillig arbeid	18
Frivillighetstjeneste	18
Våketjeneste.....	18
Annet.....	19
LLL i media	19

Lovisenberg Lindring og Livshjelp

Lovisenberg Lindring og Livshjelp (LLL) gir lindrende behandling, pleie og omsorg til uheldredelig syke kreftpasienter, pasienter med annen alvorlig, uheldredelig sykdom og døende.

Arbeidet tar utgangspunkt i den enkeltes behov og målet er livskvalitet til tross for alvorlig sykdom.

Vår virksomhet er og vil alltid være fundamentert på hospicefilosofiens kjerneverdier. Pasientbehandling og kompetanseformidling går hånd i hånd.

Vi arbeider med å realisere tiltak i NOU 2017:16 og i Stortingsmelding Meld.St.24(2019-2020).

Norge får sin første nasjonale handlingsplan for lindrende behandling og omsorg. Stortingsmeldingen vil at det skal satses mer på palliativ forskning og at palliativ medisin etableres som egen spesialitet.

Første halvåret av 2022 ble som tidligere år preget av koronaepidemien. Dette ble gradvis mindre og mindre merkbart i løpet av våren og man kunne etter hvert avvikle de fleste smitteverntiltakene.

Også i år har det vært forandringer i ledelsen ved LLL. Avdelings sykepleier Rigmor Lindahl gikk av med pensjon per 15.7. og Lise Strand ble konstituert i hennes stilling fra samme dato og ut året.

I forbindelse med dette ble stillingen forandret til en driftssykepleier stilling med driftsansvar for Livshjelpsentret og lagt administrativt under avdelingssykepleier Bente Westad.

Fra og med 2023 vil det dermed bare være to toppledere på LLL, hhv avdelingssykepleier Bente Westad og avdelingsoverlege og leder Are K. Normann

I løpet av året har det også vært et skifte i ledende spesialsykepleier funksjonen på døgneten hvor Christina B. Finsal har fratrudd og Eirin Erland Valsgård har tatt over den funksjonen.

Ledergruppen,
Bente Westad og Are K. Normann

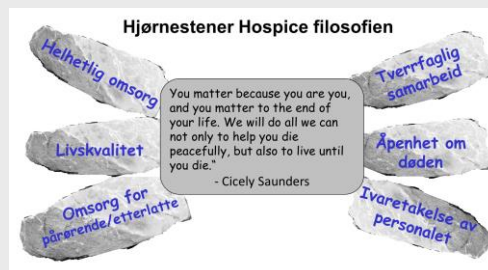
Ledergruppa 2022

Lovisenberg Lindring og Livshjelp

- Avdeling i Medisinsk klinikk ved Lovisenberg Diakonale Sykehus
- Palliativt Senter med regional funksjon
- Utdanningssted for leger til kompetanseområde i palliativ medisin
- Enheter:
 - Lindrende døgnetenhet
 - Livshjelpsentret
 - Kompetansenhet (FoU-enhet)
- Frivillighetstjeneste og våketjeneste

Lovisenberg Lindring og Livshjelp

- Arbeider for best mulig symptomlindring og livskvalitet gjennom hele sykdomsforløpet for pasienter og deres pårørende i møte med livstruende sykdom
- Arbeider tverrfaglig med forebygging og lindring av smerte og andre problemer av fysisk, psykisk, psykososial og åndelig/eksistensiell art
- Arbeider rådgivende og konsultativt med kompetanseoverføring til samarbeidspartnere
- Arbeidet er fundamentert på hospicefilosofiens kjerneverdier

Strategi 2020-2025

Strategien forteller hvor Lovisenberg Lindring og Livshjelp vil rette innsatsen i perioden fram mot 2025. Årlige handlingsplaner viser hvordan LLL skal gjøre en forskjell innenfor de respektive områdene.

Satsningsområder

Videreutvikle Lovisenbergmodellen for lindrende behandling, pleie og omsorg gjennom tidlig integrasjon, pasienttilpassede forløp og kompetanseoverføring

Innen 2025 har Lovisenberg Lindring og Livshjelp

- Vært i front og banet vei gjennom endring og interaksjon med samarbeidspartnere
- Bidratt til styrket kvalitet på palliasjon i den kommunale helse- og omsorgstjenesten
- Etablert en modell for gjensidig hospitering for sykepleiere mellom vår Døgnetenhet og helsehus/langtidshjem
- Bidratt aktivt til tidlig integrasjon av palliasjon i poliklinikk kreft, blodsykdommer og lindring
- Økt kompetansen på tidlig palliasjon
- Tatt i bruk flere kartleggingsverktøy (CSNAT, CODE m.fl.)
- Innført rutinemessig bruk av forberedende samtaler

Være en foregangsenhet i palliativ behandling gjennom kontinuerlig fag-, forskning- og kompetanseutvikling

Innen 2025 har Lovisenberg Lindring og Livshjelp

- Egenprodusert forskning på master og doktorgradsnivå tilknyttet Kompetansenheten
- Bidratt til etablering og samarbeid om aktuelle prosjekter innen palliasjon med andre aktører både lokalt og regionalt
- Et ressurscenter for End of Life Care

Palliasjon til andre diagnosegrupper

Innen 2025 har Lovisenberg Lindring og Livshjelp

- Etablert dagbehandlingstilbud til pasienter med KOLS og evt. flere diagnosegrupper i samarbeid med Medisinsk poliklinikk
- Etablert døgntilbud for pasienter med KOLS og evt. flere diagnosegrupper
- Integrert flere diagnosegrupper i Lindrende teams arbeid, igangsatt og etablert et døgnkontinuerlig team for palliativ oppfølging av pasienter i hjemmet med ressurser fra spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten (ASIH)

Mål

Lovisenberg Lindring og Livshjelp skal:

1. Med grunnlag i hospicefilosofien, kontinuerlig utvikle kunnskap og erfaring om behandling, pleie og omsorg av alvorlig syke og døende, og ivaretagelsen av deres pårørende
2. Gi optimal helhetlig behandling, pleie og omsorg i et tverrfaglig miljø
3. Videreutvikle tilbudet ved tidlig integrasjon og inkludering av forskjellige diagnosegrupper
4. I interaksjon med ulike samarbeidspartnere bidra til at pasienten skal kunne være hjemme så lenge som ønskelig
5. Være ledende på vårt nivå i kompetanseutvikling og kompetanseformidling innen lindrende behandling i Norge

Åpenhet om døden

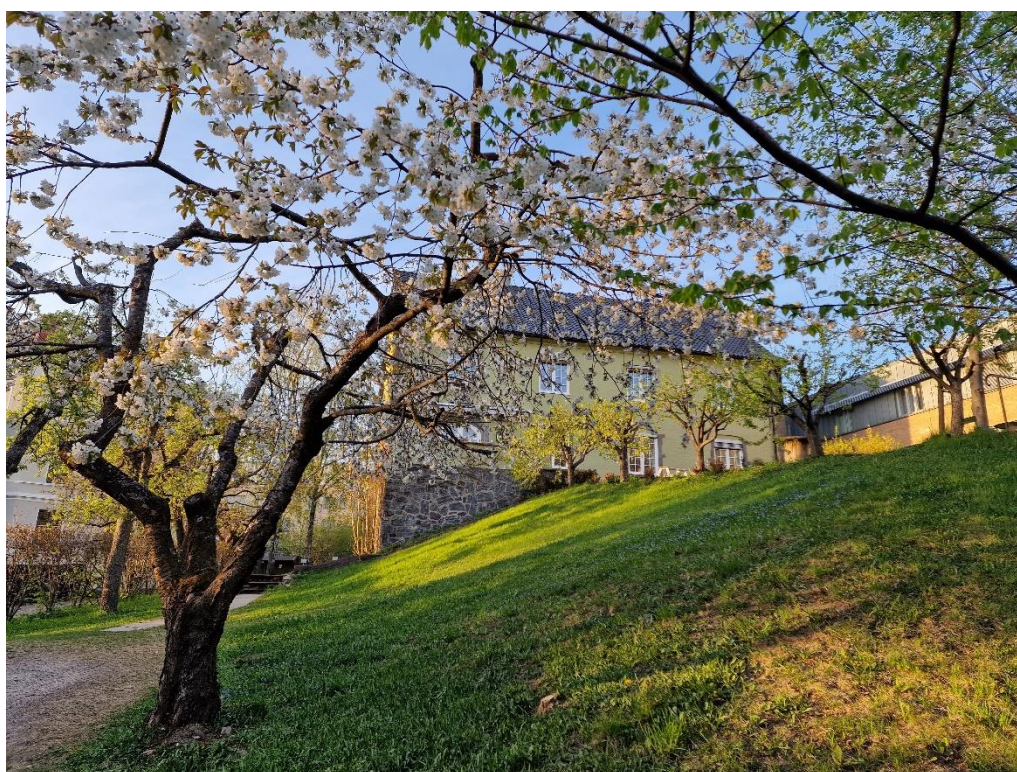
Innen 2025 har Lovisenberg Lindring og Livshjelp

- Vært pådriver for at helsevesenet har kompetanse til å ivareta/behandle den døende pasient og dennes familie
- Økt kvalitet og systematisk oppfølging av pårørende og etterlatte ved bruk av CSNAT og CODE
- Påvirket til økt åpenhet om døden i samfunnet generelt og helsevesenet spesielt
- Bidratt til- og påvirket prioriteringsdebatten
- Bidratt til systematisk bruk av forberedende samtaler

Finansiering av kompetanseoverføring

Innen 2025 har Lovisenberg Lindring og Livshjelp

- Bidratt til etablering av finansieringsordninger for kompetanseoverføring mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten
- Bidratt til utvidelse av kompetansenheten og finansieringen av enheten i ordinær drift
- Bidratt til fast praksisrullering av LIS'ene i Medisinsk klinikk til Døgnenheten

Organisering og personal

Organisering

Lovisenberg Lindring og Livshjelp (LLL) er en avdeling i Medisinsk klinikk ved Lovisenberg Diakonale Sykehus.

De tre lederne er sidestilt organisatorisk og rapporterer til klinikksjef og alle tre deltar i klinikkens ledergruppe. Are K. Normann har i tillegg fått funksjon som leder for LLL.

Lovisenberg Lindring og Livshjelp har følgende enheter:

- Lindrende døgnet
- Livshjelpsenter
- Kompetansenhet (FoU-enhet)

Organisatorisk har avdelingen en ledergruppe bestående av de tre lederne.

Personal

Lovisenberg Lindring og Livshjelp har 40,7 stillinger fordelt på følgende profesjoner: Lege, sykepleier, fysioterapeut, ergoterapeut, klinisk ernæringsfysiolog, prest, sosionom, kokk og konsulent (tabell neste side) I tillegg har vi kjøkkenassistenter og frivillige. En av sykepleierne innehar funksjonen som barnekoordinator i Medisinsk klinikk.

Ledelsen

Leder og Avdelingsoverlege:

Are K. Normann

Avdelingssykepleier Døgnet:

Bente Westad

Avdelingssykepleier LHS:

Rigmor Lindahl (til 15/7)

Lise Strand (konstituert 15/7-31/12)

Ledende spes.spl. drift:

Christina B. Finsal (1. halvår)

Eirin Erland Valsgård (2. halvår)

Tilbud personalet

Felles

- Veiledningsgrupper vår og høst
- Hvilepuls i kapellet x 1 pr. uke
- Fagspesifikke tilbud

Døgnet:

- Veiledning og debrifing ad hoc

Livshjelpsenteret:

- Summemøte x 2 pr. uke
- Refleksjon 30 minutter annen hver uke

	Døgn enhet	Livshjelp- senteret	Komp.- enheten	Totale årsverk	Kommentar
Avd.spl	1,0	1,0		2,0	
Ledende spl drift	1,0			1,0	Drift fra 15.08. og
Fagsykepl	0,4			0,4	Fag fra 01.11
Sykepleiere	19,9	5,4	0,5	25,8	1,75 finansiert fond
Avd.overlege	1,0			1,0	Leder, avd.overlege + klinisk arbeid
Overleger	3,9			3,9	Dagleger + vaktleger
Kokk	0,8	0,2		1,0	
Konsulent	1,0	0,8		1,8	Økt fra 0.6 til 0.8 fra 01.09.
Kjøkken ass	0,5				
Prest**	0,5	Henv.		0,5	
Ergoterapeut*	0,4	0,4		0,8	
Fysioterapeut**	1,1	0,6		1,7	
Klin.ern.fysiolog*	0,4	0,4		0,8	
Sosionom **	Henv.	Henv.			
Sum	31,9	8,8	0,5	40,7	

* Ansatt i Medisinsk Klinik **Ansatt i andre klinikker sykehuset

Livshjelpsenteret

Pasientbehandling

Livshjelpsenteret ønsker å bidra til at pasienter og pårørende kan leve best mulig med sykdom, og bidra til en trygg hjemmesituasjon i samarbeid med den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og Fransiskushjelpen. Vi tilbyr lindrende behandling til pasienter fra tidlig til sen palliativ fase, for å yte riktig hjelp til rett tid.

Lindrende poliklinikk

Poliklinikken gir tverrfaglig vurdering og oppfølging til pasienter og pårørende i Lovisenberg sektor, har vurderingssamtaler med pasienter henvist til dagbehandling og henviser til andre tilbud ved Lovisenberg Lindring og Livshjelp etter behov. Poliklinikken er en del av «Kreft, blodsykdommer og lindring (KBL)» ved Medisinsk poliklinikk.

Lindrende dagbehandling kreft

Er et tverrfaglig gruppetilbud for kreftpasienter med fokus på livsmestring til hjemmeboende pasienter i Oslo og omegn.

Det tilbys i utgangspunktet 3 måneders opphold med oppmøte en dag i uken.

Fokus er mestring og livskvalitet gjennom undervisning, bevegelse og avspenning, samtalegrupper og individuell oppfølging.

Ved behov forlenges oppholdet med 3 måneder.

Lindrende dagbehandling kreft disponerer en plass og kan tilby et ukesopphold på Lindrende døgnenhet ved behov for ekstra oppfølging.

Lindrende dagbehandling KOLS

Er et tverrfaglig gruppetilbud for pasienter med KOLS, i samarbeid med medisinsk klinikk.

Tilbudet gis til pasienter i LDS sektor, og har samme fokus som dagbehandling kreft, men tilpasset diagnosegruppen KOLS.

Lindrende dagbehandling KOLS disponerer en plass og kan tilby et ukesopphold på Lindrende døgnenhet ved behov for ekstra oppfølging.

Kriterier for opphold

- Uhelbredelig sykdom
- Behov for avansert smerte og symptomlindring
- Psykososial og eksistensiell problematikk
- Behov for spesialisert lindrende behandling på sykehusnivå over tid

Pasientbehandling

Lindrende poliklinikk

- Konsultasjoner ved LLL-LDS 417
 - Ved lege +/- spl 286
 - Ved sykepleier 131
 - Andre faggr 0
- Andel telefonkonsultasjoner 16.5%
- Hjemmebesøk (lege og/eller spl) 22

Lindrende dagbehandling kreft

- Antall dager arrangert 51
- Antall pasientbesøk totalt 490
- Antall forskjellige pasienter 50
- Gj.snitt alder 68.8
- Gj.snitt antall besøk per pas 10

Lindrende dagbehandling KOLS

- Antall dager arrangert 50
- Antall pasientbesøk totalt 445
- Antall forskjellige pasienter 30
- Gj.snitt alder 73.7
- Gj.snitt antall besøk per pas 15

Lindrende team LDS

- Antall tilsyn/kontakter totalt 424
 - Lege +/- spl 224
 - Spl uten lege 166
- Rådgivning uten tilsyn av pas 34
- Palliativ kode (WRBA21) 205

Kurs for pårørende og etterlatte

- Pårørendekurs
- Etterlattekurs

Kurs for pårørende og etterlatte

Livshjelpsenteret tilbyr kurs til pårørende og etterlatte av kreftpasienter og pasienter med annen alvorlig somatisk sykdom. Ved å formidle kunnskap, dele erfaringer og skape et møtested for mennesker i en krevende livssituasjon, ønsker vi at pårørende og etterlatte skal oppleve trygghet og livsmestring. Metodene som benyttes er en kombinasjon av individuell tilnærming og undervisning i gruppe, med dialoggruppe i etterkant.

Kompetanseformidling

LLL arbeider systematisk med kompetanseformidling innen palliasjon i møte med samarbeidspartnere innad i eget sykehus (LDS) og i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

LDS

Lindrende team gir veiledning og råd til personalet på de medisinske postene, og introduserer aktuelle pasienter og pårørende for de ulike tilbudene ved LLL.

Teamet samarbeider tett med sykepleiere og leger på medisinsk avdeling for å bidra til at den palliative pasient og de pårørende blir helhetlig ivaretatt ved innleggelse på LDS. Spesielt ivaretas dette ved å prioritere deltakelse på tverrfaglige møter ved de medisinske postene.

Alle pasienter som søkes fra sykehuset til Lindrende døgnetenhet, vurderes av teamet.

Det undervises i aktuelle tema, både «bedside» og i større grupper på fagdager. Teamet bistår i opplæring og igangsetting av for eksempel smertepumper, og tilbyr oppfølging.

Veiledning i grupper og individuelt tilbys regelmessig til de medisinske postene, fagsykepleierne og MIO, i tillegg til ad hoc veiledning ved behov.

Kompetanseformidling

Metoder:

- Deltagelse på visitt
- Bed side teaching
- Refleksjon/veiledning
- Undervisning
- Hospitering

LDS

- Veiledning: LDS poster
- Veiledning til sykepleiere med studentansvar
- Veiledning til fagsykepleierne i Medisinsk klinikk

Den kommunale helse- og omsorgstjenesten

- Samarbeidsmøter med kreftkoordinatorne
- Veiledningsgruppe for kreftkoordinatorne
- Helsehus og langtidshjem
- Fagdag for helsepersonell

Den kommunale helse- og omsorgstjenesten - Hjemmetjenesten

Lindrende team har etablert tilbud om hjemmebesøk med lege og sykepleier til pasienter som er for syke til å komme til Lindrende poliklinikk. Hjemmebesøk skjer i tett samarbeid med hjemmetjenesten, kreftkoordinator og fastlege, samt pårørende.

Kreftkoordinatorerne i egen sektor er nøkkelpersoner i samarbeidet vedrørende kompetanseoverføring til den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Lindrende team tilbyr faglig veiledning til kreftkoordinatorerne en gang per måned, og har faste samarbeidsmøter.

Den kommunale helse- og omsorgstjenesten - Helsehus og langtidshjem

Livshjelpseneteret gir undervisning, veiledning og råd i lindrende behandling, pleie og omsorg til personalet på 8 langtidshjem og helsehus i Lovisenberg sektor, samt Gatehospitalet og lindrende enhet ved Solvang Helsehus.

Teamet bidrar med samtale, veiledning og sin kompetanse for å redusere unødig innleggelse/reinnleggelse fra helsehus og langtidshjem til sykehuset.

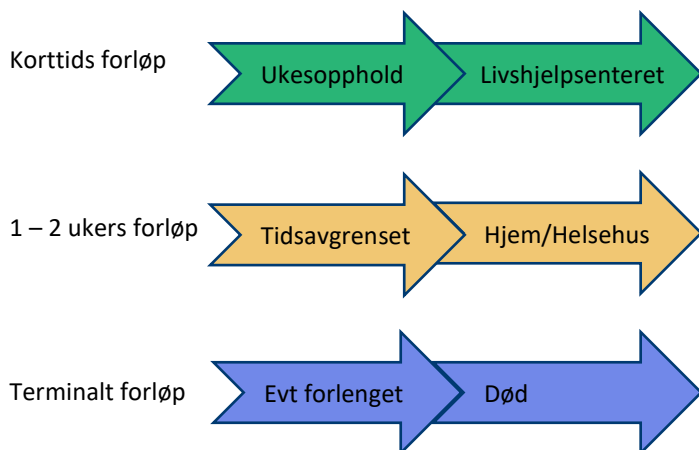
Teamet bistår personalet med oppfølging av pasienter som skrives ut fra de medisinske sengepostene og Lindrende døgnenhet på Lovisenberg Lindring og Livshjelp.

Livshjelpseneteret arrangerer jevnlig dialogmøter med leger fra helsehus og sykehjem.

Lindrende døgnenhet

Lindrende døgnenhet er et tilbud til pasienter med alvorlig kreftsykdom og behov for avansert lindrende behandling, pleie og omsorg. Døgnenheten har 12 enerom og er primært et tilbud til pasienter i Helseregion Sør-Øst.

Behandlingsforløp

Korttidsforløp: Livshjelpsenheten disponerer to plasser til ukesopphold ved LLL døgnenhet for pasienter som trenger et kortere opphold for optimalisering av smerte- og symptomlindring. En plass for KOLS pasienter og en for kreftpasienter.

1-2 ukers forløp: Alle andre pasienter får i utgangspunktet et tidsavgrenset opphold på 1-2 uker. Vi erfarer at pasienten nå oftere kommer i en tidligere fase av sykdommen, og at flere har gjentakende innleggelser. For 2022 hadde vi 353 innleggelser fordelt på 257 pasienter.

Pasienter som er godt lindret og stabile i sin sykdom reiser som oftest hjem, alternativt til helsehus. Når pasienter utskrives hjem er målet at dette skal oppleves trygt både for pasient og pårørende. Vi har normalt nettverksmøte i forkant av utskrivning, og har et godt samarbeid med hjemmetjeneste, kreftkoordinator og Fransiskushjelpen.

Terminalt forløp: Pasienter som vi antar har kort forventet levetid blir i enheten til de dør.

Kriterier for innleggelse

- Uhelbredelig kreftsykdom eller KOLS
- Behov for avansert smerte- og symptomlindring
- Psykososial og åndelig/ eksistensiell problematikk
- Over 18 år

Statistikk døgn

- Antall henvisninger 537
- Andel henviste som fikk plass 65.7 %
- Antall pasienter innlagt 353
- Antall pasienter utskrevet 353
 - Utskrevet hjem 45.5 %
 - Utskrevet helsehus 17.6 %
 - Utskrevet sykehus 8.8 %
 - Døde 28,0 %
- Pasient karakteristika
 - Antall ulike pas. 257
 - Snitt liggetid, dager 10.4
 - Snitt alder 65.4
 - Kvinner 58.2 %
 - Menn 41.8 %
- Epikrisetid
 - Innen 1 døgn 86.4 %
 - Innen 7 døgn 97.4 %

Tilbud

Pasienter

Pasientene har ofte komplekse og sammensatte problemstillinger. Vi kartlegger hva hver enkelt pasient og pårørende trenger og benytter ressursene i det tverrfaglige teamet for å imøtekomme behovene så godt det lar seg gjøre. Vår oppgave er, gjennom god helhetlig lindring, å bidra til at livet blir best mulig både for pasient og pårørende.

Pårørende

Når pasienter legges inn på døgnavdelingen er vår filosofi at det er hele familien som har et opphold. Ivaretagelse av pårørende og etterlatte er en del av helhetstenkningen i Hospicefilosofien. Vi er opptatt av hvilke behov de pårørende har, og tilbyr samtaler for å kartlegge dette. Barn og unge har også krav på informasjon og ivaretagelse, og det er et mål at de skal føle seg velkomne og trygge. Alle får normalt tilbud om pårørendesamtaler, familiesamtaler og oppfølging av barn som pårørende både i forkant av, under og etter dødsfall

Etterlatte

Målet for denne delen av vårt arbeid er at etterlatte skal oppleve støtte til å mestre et liv uten den de har mistet. Vi inviterer pårørende til en samtale med primærsykepleier 4-6 uker etter dødsfall. Hver første onsdag i måneden får etterlatte tilbud om å delta i sorggruppe. Gruppen ledes av sykepleiere fra Døgnetenheten. I samhandling med andre etterlatte kan deltagerne få bearbeide egen sorg og lære hvordan den virker inn på tanker, følelser, kropp og relasjoner.

En sykepleier fra LLL deltar i tilbudet «Sorggrupper for barn» i regi av OUS + at flere av våre ansatte er ansatt på OUS som ledere i «Sorggrupper for barn».

Fra 2019 brukes CODE som evalueringskjema for etterlattes vurdering av omsorgen for døende.

Sorggruppe

Januar: 2
Februar: 8
Mars: 7
April: 4
Mai: 5
Juni: 5
September: 9
Oktober: 10
November: 7
Desember: 9

Arbeid med «Barn og søsken som pårørende» og etterlatte i Medisinsk klinikk

Målsettingen med arbeidet som barnekoordinator er å bidra til at barn og søsken som pårørende og etterlatte får oppfølging etter Lov om Helsepersonell § 10 a og b og Lov om Spesialisthelsetjenesten §3 -7a.

Medisinsk klinikk har to barnekoordinatorer, en i 10 % stilling, den andre barnekoordinatoren har dette uten ekstra stillingsbrøk for arbeidet.

Barnekoordinatorer er underlagt klinikkens sjef.

Året har vært preget av ettervirkninger av koronapandemien og luftveisinfeksjoner i befolkningen. Dette har virket inn på driften av sykehuset med stort trykk på personalet. Det har derfor vært avholdt få møter med de barneansvarlige.

Oppgaver i 2022:

- Det har vært en halv fagdag med de barneansvarlige. Utover det er de oppfordret til å holde seg oppdatert på arbeidet gjennom e-håndboken.
- Fokus for de barneansvarlige har vært å gjennomføre kursene i læringsportalen, hhv "Bekymringsmelding til barnevernet" og "Barn som pårørende- pasientens barn og søsken"
- Det har vært avholdt 2 halve fagdager for alle barneansvarlige ved LDS
- Det har vært 5 møter med alle barnekoordinatorer ved LDS. Det har vært arbeidet med aktuelle saker knyttet til e- læring og arbeidet med å lage en kortere og mer brukervennlig versjon av bekymringsmeldingen. Case har vært diskutert.

Arbeid med «Barn/søsken som pårørende» og etterlatte ved LLL

- Barneansvarlige har vært spesialist i onkologisk fysioterapi Britt Carlsen og spesialsykepleier Mari F. Blestrud.
- Barneansvarlige har holdt fokuset oppe og bidratt i faglige diskusjoner om ivaretagelse av barn/søsken som pårørende. De har fulgt opp familiene og personalet ved Lindrende døgnenhet.
- Lindrende team har fulgt opp familier med barn/søsken og personalet ved de medisinske postene LDS
- Fra LLL har 5 stykker vært gruppeledere ved Sorgstøtten, OUS. Dette er et pågående arbeid.

Barnekoordinatorer Medisinsk klinikk 2021

Spesialsykepleier Lisa Scheibert LLL.

Avdelingssykepleier Caroline Hammer post 6

Enheter med barneansvarlige i Medisinsk klinikk

- Medisinsk akutt mottak
- Medisinsk intensiv
- Hospice Sangen
- Post 10
- Post 8
- Post 7
- Post 6
- Post 2
- Medisinsk poliklinikk
- Lindrende døgnenhet

Arbeidsgruppe for familiearbeid på LLL

Arbeidsgruppen har vært preget av langtids sykefravær, endringer i oppfølging fra KE og ledergruppen.

- Gruppen har hatt 2 møter i 2022
- Deltatt med poster ved Landskonferansen i palliasjon, Molde.

Tiltak i 2022:

- Det har vært 2 oppfølginger ved en barneskole.
- Arbeidsgruppen har laget en oversikt over hva LLL kan tilby barn som pårørende
- Arbeidsgruppen lager en oversikt over anbefalt litteratur/materiell beregnet for barn som er pårørende til alvorlig syke.
- Det ble kalt inn til oppfølgingsmøte med kreftkoordinatorerne. Det ble avlyst da kun en kreftkoordinator kunne delta.
- I våre 4 bydeler har det blitt jobbet med å kartlegge hvordan/hvem som har ansvar for å følge opp barn/søsken som pårørende og etterlatte.

Mandat for «Arbeidsgruppe for familiearbeid på LLL»

Arbeidsgruppen skal:

- Bidra til økt kunnskap på LLL om ivaretagelsen av familien.
- Ha et særlig fokus på barn/søsken som pårørende og etterlatte.
- Være oppdatert på kunnskap innen fagområdet familiearbeid.
- Bidra blant annet i faglunsjer/fagdager innen dette fagområdet.
- Ha tentativt minimum 4 møter i året
- Følge opp handlingsplanen for LLL med fokus på familiearbeid.
- Arbeidsgruppen kan kontaktes for behov av drøfting/støtte/undervisning/veiledning i barnehage/skole.

Sammensetning av arbeidsgruppen per desember 2022:

- Kompetanseenheten: Anine Dagestad spesialsykepleier
- Barneansvarlig LLL: Mari F. Blestrud spesialsykepleier
- Lindrende team LHS: Lisa Scheibert, spesialsykepleier
- Annen faggruppe enn sykepleiergruppen: Britt Carlsen spesialist i onkologisk fysioterapi

Kompetanseenheten

Kompetanseenheten (KE) har ansvar for intern fagutvikling, fag- og forskningsprosjekter.

Anine Dagestad, spesialsykepleier ved Livshjelpsentret har hatt en 25% stilling i KE. Ragnhild Monsen er i 25% stilling i KE og 75 % stipendiat.

Fagarbeid

Faglunsj er et viktig møtepunkt for undervisning, refleksjon og faglige diskusjoner i personalgruppen. Faglunsj arrangeres hver onsdag kl. 11.30 – 12.30. Artikkelgjennomgang er et fast innslag i faglunsjen.

Fagdager arrangeres x 4 per år. I 2022 ble 2 fagdager avholdt.

Lovisenbergdagen – ikke arrangerer dette året grunnet ressursmangler.

Fag- og forskningsprosjekter

iLive: LLL i samarbeid med Kompetansesenteret i lindrende behandling, Helse Vest. En prospektiv kohortstudien som gjennomføres i 11 land. Prosjektet vil gi innsikt i opplevelser og erfaringer med døds- og sorgprosessen hos pasienter, pårørende og helsepersonell. November 2022 var 46 pasienter inkludert ved LLL og rekruttering avsluttes hos oss.

E-Stoic: Initiert av Trinity College Dublin, University College Dublin og Our Lady's Hospice Dublin (A. Davies). E-Stoic – en observasjonsstudie som skal undersøke opioidindusert obstipasjon hos pasienter med kreftsmarter. 11 land deltar. Oppstart LLL 23/3-22. Per desember 2022 inkludert 39 pasienter ved LLL.

OralHAC: Munnhelse til palliative pasienter. Et samarbeidsprosjekt med Institutt for klinisk odontologi, UiO. Avsluttes 2022.

CODE: Evalueringsskjema til etterlatte ved LLL. Oppstart høsten 2019. Avsluttet i 2022.

Tema faglunsj

- Demens
- Lungefysioterapi
- Barn som pårørende
- Fysioterapeutens rolle i smertelindring
- Uønskede hendelser
- Tverrfaglig palliasjon
- Forebygging av vold
- Helsepersonells erfaringer med implementering av velferdsteknologi
- Symptomkartlegging
- Presentasjon av resultater fra spørreundersøkelse med ansatte (Covid-19)
- Kreft og helsekompetanse
- Akutte palliative tilstander
- Palliasjon og nefrologi
- Pasienter med rusutfordringer

Fagdager

«En dag skal vi dø, alle andre skal vi leve. Arbeid og hverdag i pandemiens skygge» med Svein Bjarte Mangersnes

«Språket betydning i smertebehandling» med Karianne N. Lindberg

Publiserte artikler LLL:

Monsen, Ragnhild Elisabeth; Dagestad, Anine. (2022). *Lindrende dagbehandling - et tilbud til personer med alvorlig lungelidelse*. Fagblad for lungesykepleiere.

Jones, Jac A.; Chavarri-Guerra, Yanin; Corrêa, Luisa Barreto Costa; Dean, David R.; Epstein, Joel B.; Fregnani, Eduardo R.; Lee, Jiyeon; Matsuda, Yuhei; Mercadante, Valeria; Monsen, Ragnhild Elisabeth mfl.. (2022), *MASCC/ISOO expert opinion on the management of oral problems in patients with advanced cancer*. Supportive Care in Cancer.

Hospitanter og studenter

Studenter og hospitanter tilbys vanligvis praksis på både Døgnetenheten og Livshjelpsentret.

Våren -22; var det totalt 13 hospitanter (1 fra Pall. omsorg, Lovisenberg Diakonale Høyskole (LDH), 2 Masterstud. I avansert klinisk allmennspl hos LDH, 1 3.års sykepleierstud i diakonipraksis, 2 fra Pall.team Diakonhjemmet, 5 fra Nordre Aasen, 2 fra Ammerudlunden sykehjem) samt 3 studenter fra OsloMet videreutd. Kreftspl.

Høsten-22; var det totalt 12 stk hospitanter (5 fra St.Hanshaugen Omsorgsenter, 1 fra Lesja, 3 fra bydel Ullern, 2 fra Åfjord, 1 fra post 6 LDS) samt 6 studenter fra VID, videreutd. kreftspl.

Studenter: 9

Kreftsyrkepleie:

- OsloMet: 2 (6 uker)
- VID: 3 (5 uker)

Hospitanter: 25

- Palliasjon, LDH: 1 (2 dager – 1 uke)
- Helsehus/Langtidshjem/Bydeler: 18 (2 dager- 1 uke)
- LDS, Diakonhjemmet: 3 (2 dager – 1 uke)
- Masterstud. i avansert klinisk allmennspl. LDH: 2 (2 dager til uke)

Videre- og etterutdanning

Lovisenberg Lindring og Livshjelp har tilrettelagt arbeidstid for følgende videreutdanning:

- Ragnhild Monsen: Fra november 2019 stipendiat ved Institutt for Helse og samfunn, UiO (2020-2021/22). *Oral Health in Patients with Advanced Cancer (OralHAC)*

Frivillig arbeid

Frivillighetstjeneste

Frivillighetstjenesten er en høyt verdsatt tjeneste på Lovisenberg Lindring og Livshjelp. De frivillige går i turnusvakter på 4 timer x 2 på dagtid og er tilstede på både Livshjelpsenteret og Lindrende døgnet. Vi har pr. i dag en stab på 9 dyktige frivillige som hver dag utgjør en forskjell for pasienter, pårørende og ansatte.

De frivillige utfører mange ulike praktiske oppgaver som for eksempel stell av blomster, rydding av varer fra sentrallager og tøy, bidrag med hjelp på kjøkkenet.

I tillegg utfører de mer pasientrettede oppgaver som følgetjeneste til og fra sykehus, servering av forfriskninger inne på pasientrom, deltagelse i praktisk tilrettelegging i dagbehandlingstilbudet med bl.a. servering og følge til og fra pasienttransport.

De frivillige deltar også på kursvirksomheten for pårørende og etterlatte på Livshjelpsenteret.

Tjenesten koordineres av en frivillig i samarbeid med avdelingssykepleier på Livshjelpsenteret.

Vi inviterer til frivilligsamlinger 4 ganger pr år, i tillegg til fagdag med julegrøt i desember sammen med ansatte på LLL.

En av de frivillige sitter i brukerutvalget ved sykehuset. Utvalget er et uavhengig rådgivende organ for sykehuset og rapporterer til administrerende direktør.

Våketjeneste

6 frivillige er tilknyttet våketjenesten.

Oppfølging av våketjenesten er satt i system, både individuelt etter behov og i refleksjonsgruppe hver 6.uke. Vi erfarer at dette er god ivaretagelse av den enkelte våker og har betydning for videre utvikling av tjenesten.

Frivillighetstjenesten

- 1 sommerlunsj for de frivillige
- 1 frivillighetstreff i desember

Antall frivillige

- I løpet av 2022 har frivilligstaben blitt redusert fra 12 frivillige til 9 frivillige.

Antall våkere

- 6 frivillige er tilknyttet våketjenesten.

Annet

LLL i media

- Reportasje i Fontene vedr sosionom Ragnhild Askheim som er sosionom ved LLL
(<https://fontene.no/nyheter/jula-tones-ikke-ned-pa-lindrende-enhet-men-sosionomen-er-til-stede-i-det-som-kan-vare-en-vond-tid-6.47.921597.01b63c9959>)
- Artikkel i A-magasinet vedr Gatehospitalet hvor Are K Normann har bidratt
(<https://www.aftenposten.no/amagasinet/i/wOQX7A/varme-ved-veis-ende>)
- Samarbeidsprosjekt med bydel Gamle Oslo vedr oppfølging av pasienter i livets siste fase i hjemmet.
(<https://aktuelt.oslo.kommune.no/livets-siste-fase-sammen-moeter-vi-innbyggerne-med-verdighet>)

- «Hei døden»
 - Flere av de ansatte på LLL har vært involvert i podkasten «Hei Døden» som ble publisert fra primo 2023.

